

0722 531 385

646 518 1014

ניתן להשיג

האובר הנפלא:

אחסוד'שער כחור

אוסף סאמרים שהתפרסמו בגליון

ב' כרכים (כבר כרוכה)

מחיר מיוחד לכסויות

ניתן להשיג בטלפון 05041-31519

תהלה

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בספרי חסידות

**לשבוע הבעש"ט
ספ"ק כתר שם טוב**

יום	סימן
ראשון	קצט - א
שני	קצט - ב
שלישי	ר - א (1)
רביעי	ר - א (2)
חמישי	ר - ב

פרשת וארא תשפ"ב / גליון קצ"א

דוח אפנו נקודה מוזק דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שלישי"א

דיבורי חסידות עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

**גם כשהאדם נמצא בחטא וחושך,
עבודתו בבחינת "אני אחרון",
שהשי"ת איתו בכל מצב לגאלו**

הזוהר הקדוש מבאר על הפסוק "לכן אמור לבני ישראל אני ה'", שהשי"ת אמר לו למשה רבינו שיאיר להם את האמונה, ורק על ידי זה יוכלו להתחיל הניסים והגאולות. הרי לנו ש"אני ה'" הוא שורש הגאולה. ויש לנו לבאר ענין זה, כדי שנדע איך לצאת מגלותנו אנו.

ונבאר על פי יסוד המובא בספ"ק 'דגל מחנה אפרים' (אמור) מוקיננו מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע, שיש בחינת "אני ראשון" ויש בחינת "אני אחרון". כי כללות עבודתנו היא לחיות בכל עת שהכל הוא חיות השי"ת ואין עוד מלבדו, עד שיהא בשכלנו ולבנו בבהירות שהשי"ת כאן איתנו, שהכל חיותו יתברך, ואם כן לא נחטא כלל, ולא נעבור על צונו יתברך, ורק נעבדהו ונחיה איתו ונתדבק בו. וזוהי בחינת "אני ראשון".

ובחינת "אני אחרון" היא שגם כשה"ו הרוח שטות גברה ונשכחה מלבנו האמת הזאת שהשי"ת כאן, ורח"ל חטאנו, ונסתרה מאתנו מציאות השי"ת - באמת השי"ת נמצא איתנו גם אז. כמו שביאר הבעש"ט הקדוש שגם ב'חטא' מסתתר שם האל"ף - אלופו של עולם. ולכן עבודתנו גם לעת ומצב כזה, בחושך והסתור, שגם שם השי"ת איתנו, ואז יאיר בלבנו שוב את בהירות האמונה להתדבק בו. והיינו "אני אחרון" - שגם באחרית המדרגה נמצא איתנו השי"ת.

ולכן בגלות מצרים שהיו ישראל בחושך הקליפות, אמר לו השי"ת למשה שיאיר את האמונה לישראל, ויגלה להם כי "אני ה'" - שהשי"ת הוא כאן איתם, ובוהו יתחילו כל הגאולות.

וכמו כן בגלות וחושך הפרטי של כל אחד ואחד, אשר ענין הגלות הוא כשחי ח"ו כאילו עולם נפרד וכמנהגו נוהג, הרי הוא גולה ממקור האלקי, וזוהי בחינת מיתה רח"ל, שאינו מכיר בחיות השי"ת. ועבודתנו היא להחיות את עצמנו ע"י שנאמין ש"אני ה'" בין קודם החטא" - "אני ראשון", ו"בין אחר החטא" - "אני אחרון", וגם כאן השי"ת איתנו. ובוהו נחיה את עצמנו, והשי"ת יאיר בקרבנו את האמונה יותר ויותר עד בשפל הבהירות כל כך שלא נוכל לחיות בחטא ומיתה רח"ל.

וגם מי שפגם ח"ו במצוות עשה או לא תעשה, שפגם ברמ"ח איבריו הרוחניים ושם"ה גידיו הרוחניים ואין מאיר בהם אור השי"ת. ובפרט ח"ו מי שפגם במידת היסוד, שהיא המידה שמשפעת למידת המלכות, שח"ו סותם את ההשפעה ואין מאיר בנפשו אור השי"ת, ורח"ל לא חלי ולא מרגיש שהשי"ת כאן איתנו והכל הוא מציאות השי"ת - הרי גם לו יש תקוה בבחינת "אני אחרון". היינו שישוב בתשובה אל ה' ויצעק במרירות הלב שרוצה את אור השי"ת בנפשו, כי השי"ת איתנו אפילו בשפל מצבנו, ועל ידי כן השי"ת יאיר בלבו ויגאל אותו גאולה פרטית.

ובזה נזכה לגאולה כללית (כמו שמאריך התולדות' בספרי 'פורת יוסף' שמות: שתלוי הא בהא). מקור: רעוא דרעיון תשע"ו; הדעה והדיבור רב"א

זוהי המציאות

האם בדורנו שייך יסוד הבעש"ט שהתפילה היא על השכינה? מה התועלת בלימוד יסודות החסידות שאינם בהשגתנו?

וחסדיו של השי"ת שהוא רחמי גו רחמי הוא מקבל אפילו תפלה וצעקה עבור עצמם. כדאיתא שכל ההרגשות שבאדם, החיות הוא המרגיש. והחיות הוא משורש חיות לכל החיים, ואני שומע ומרגיש כביכול צער השכינה הקדושה. וזהו 'ואזכור את בריתי', שהוא השכינה כביכול, וממילא ימלא חסרונם בגשמיות גם כן' (לשונו בקיצור, ועיון בדבריו באריכות).

הדבר נורא למתבונן. יהודי מתפלל עבור עצמו, הוא מבקש עבור עצמו. לכאורה יש כאן ישות ופירוד במיטבם. אבל מכיוון שחיותו של יהודי היא משורש חיי החיים, הרי גם צרתו של יהודי היא צרת השכינה, וצעקתו ובקשתו עבור אותה צרה - היא בקשה עבור השכינה, והוא נענה (אך נראה שכל זה הוא דווקא מפני שצועק ומבקש מהשי"ת, שלמעשה אין כאן פירוד).

אמנם בימי הבעש"ט היה האדם מבין שאם הצרה שלו היא צרת השכינה, הרי שאין לו מציאות משלו, והוא כל כולו מאוחד עם השי"ת, והיה מתבטל ומתאחד לגמרי באלקיו. בימינו אטומים אנו ואיננו מרגישים בכך, אך המציאות עדיין לא השתנתה ולעולם לא תשתנה. הצער שלך הוא צער עליון. היחוד שלך עם השי"ת הוא נצחי.

התועלת שבלימוד מדרגות

שואל יענקל: מה שייך אלי יסוד הבעש"ט? הרי אני מתפלל עבור עצמי, אני לא מתפלל עבור השכינה. למה להתעסק ביסודות החסידות שלמעלה מדרגתנו?!

אומר לו ה'דגל' הקדוש: לא משנה מה אתה מכוון ועבור מי אתה מתפלל - אתה עושה את הרעש בשמים גם מבלי שתכוון! גם אם אתה מתפלל על עצמך - התפילה שלך מושיעה את השכינה. כי סוף כל סוף אתה יהודי, ואצל יהודי מתרחשים כל הדברים גם מבלי שיכוון. לפחות תדע עליהם.

וזוהי התועלת שבלימוד ספרי חסידות, גם אם לפעמים נראה שאנו עוסקים במדרגות שאין לנו שום קצה השגה בהן. כי לפחות יש לנו לדעת שזוהי המציאות, וכשיודעים שזוהי המציאות זה בוודאי משפיע במידה מסוימת. למה לדבר על ביטול הנשמה למקורה האלקי? כי זוהי המציאות. וכשתדע מכן תנסה לחיות את המציאות הזאת. בשבת קודש ובימים טובים מאיר אורו יתברך בגלוי על נשמתנו, גם אם איננו מרגישים בכך. למה לנו לדעת זאת? כי אז לפחות נתנהג בהתאם ומי יתן ונזכה גם להרגיש.

"אני לא לומד יותר ספרי חסידות" (ח"ו), החליט יענקל. הוא ניסה בפעם המי יודע כמה להתעמק בספר חסידות, להידבק באור ולמצוא דרך חיים, ולמעשה ראה שוב, בפעם המי יודע כמה, כי ה'מאור עינים' מדבר במדרגות שלא מעולמו שלו, ויענקל טוען שהוא לא מרחף בשמים.

העלאת ניצוצות, המתקת הדינים, ביטול היש, ביטול במציאות, גאולת הדעת, אור מקיף, אמונה בפרטות. "אלו מדרגות שאינן בהישג ידי", הוא טוען ובצדק. "מה יש לי מלעסוק שעות ארוכות במדרגות הביטול להשי"ת, כאשר לב יודע מרת נפשי שאינני מתחיל להיות בטל. למה לי לדעת שבמאכלו של יהודי נגאלים ניצוצות אלקות, כשאני אוכל כפי שאני אוכל..."

בין דור לדור

קושיא זו אינה חדשה. היא כבר הועלתה בדור השני של דרך החסידות, על ידי הרה"ק ה'דגל' מחנה אפרים זי"ע. מרנא הבעש"ט הקדוש זי"ע גילה והאיר כי כל הצרות והיסורים שלנו הם יסורי השכינה כביכול, ולא נשלחו אלינו אלא כדי שנתפלל עליו יתברך כביכול, ובישועתו - תבוא ישועתנו ממילא. אין שום טעם בלהתפלל על הצרות שלנו, כאשר הן בסך הכל תוצאה מצרה למעלה. כשהיא תיעלם גם צרותינו ייעלמו.

עבר רק דור אחד ונכדו ה'דגל' זי"ע כבר כותב שזה היה רק "בימי בעל שם זללה" ו'אנשי דורו שהיו בזה המדרגה שלא להתפלל כלל על חסרון של עצמו רק על חסרון השכינה כביכול". עתה, בדורות שלאחריו, כיצד שייך אלינו הגילוי האמור של הבעש"ט? מי לא מתפלל על עצמו?

אך ה'דגל' פשוט אצלו כי הגילוי הנשגב הזה עודנו שייך גם אלינו. וכאן הוא מחדש חידוש נפלא לאמר: על אף שאנו צועקים ומתפללים על עצמנו - התפילה שלנו מושיעה את השכינה כביכול!

צעקה עבור עצמם

ה'דגל' מבאר זאת בפרשתנו, בפסוק "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם ואזכור את בריתי" (שמות ו, ה), "ראשי תיבות נאק"ת הוא אל נ"א ק"רב ת'שועה, והיינו סתם תשועות כל אחד לפי מה שצריך לו, והוא הצעקה עצמה 'אשר מצרים מעבידים' אותם וצועקים עבור עצמם, ואף על פי כן לגודל רחמיו

חיות בשמירת עיניים

למה כה קשה לשמור העיניים? ההליכה ברחוב בשמירת עיניים, הוא רק שלא להכשל או שיש בזה עצמו עומק נפלא?

אפילו מבט קל לעברך, הרי תרגיש בזה זלזול עצום, כי אתה מרגיש שהשני מבטל אותך לגמרי. את זה בעצם אנו עושים כאשר אנו הולכים ברחוב עם שמירת עיניים. וזה בעצם הכוונה הפנימית שציונו הבורא בתורתו הקדושה שלא לתור אחרי העין והלב, שכוונה לא רק שלא להסתכל במה שאסור, אלא שלא להביט שלא להעריך ושלא להתייחס לכל הבלי העולם הגשמי.

לבאר לך מה טמון בעבודה זו של שמירת עיניים, לא התכוונתי דווקא למושג 'עמקות', אלא להתבונן מה טמון תחת הקושי הזה, ומה מרויחים אחרי שמתגברים על הקושי.
אברהם יצחק: אדרבא, אני רוצה לשמוע.

העולם צועק: חסתכל עלי!

משפיע: ראה נא, **הפעולה הפשוטה** והחיצונית של שמירת עינים היא, שלא להסתכל איפה שאסור, ובכדי ליהרר בזה נדרש מן האדם שלא להתעניין כלל במה שנעשה ברחוב או במקומות שאפשר להכשל. התוצאה של זה היא שהאדם הולך ברחוב וביניו מושפלות ואינם מסתכלות כלל מכל הנעשה ברחוב. אבל כאן אנו מגיעים על **התוצאה הפנימית** שיש בזה, שצורה כזאת של הליכה מנתקת ומרוממת את האדם לגמרי מכל ההשפעה והרוח של הרחוב, ועתה אנו מתחילים להבין מדין נובע וקושי, כי הנושא הוא לא רק לשמור את העינים או לא, והאם להסתכל ראה אסורה או לא, אלא הנושא הוא האם להיות שייך ומקושר לעולם הזה הגשמי או להיות מרומם ונעלה מכל הבלי העולם הגשמי. ועתה אנו מתחילים להבין כמה השפעה עמוקה יש על נפש האדם כאשר הוא שומר על מבטו ולא נותן לו להתפורר על כל העולם כולו.

אברהם יצחק: אבל לא הבנתי ברור מה הקושי בזה? המשפיע הסביר שכאשר שומרים את העינים מתרוממים מהעולם הזה, את זה הבנתי פחות או יותר, אבל עדיין לא הבנתי בדיוק מה באמת הקושי בזה? מה מושך את העינים להסתכל על העולם הזה?

משפיע: שאלתך טובה ונכונה, כי בכדי להתמודד עם הנסיון צריך להבין בבהירות את הקושי, וכך מוצאים את העצות המתאימות.

ובכדי להבין את הקושי תנסה להתבונן בקושי של עיור, מה בעצם הקושי שלו? למה הוא נמשל למת רח"ל? הרי הוא חי בעולם הזה, אוכל שותה ואפילו מתפלל ולומד, למה נחשב שאינו חי בכלל בעולם הזה? והתשובה לזה היא, שלמעשה הוא מנותק לגמרי מכל העולם הזה, ברגע שאינו רואה כלום, אינו רואה אנשים, חפצים, אינו רואה צורות וגוונים, אינו רואה את הרקע סביבו, הרי הוא מנותק לגמרי מכל העולם הזה. תאר לעצמך רק נקודה זו שהעיוור אינו רואה אף פעם שום מעשה או מקרה הנעשה בעולם, הוא מכונס לגמרי בעצמו, והוא חי ומרגיש רק את ההרגשות והמקרים שלו בעצמו.

ועתה הבה נתבונן אל עצמינו, כאשר האדם הולך ברחוב ואינו מעיף שום מבט על הקורה סביבו, הוא מתנתק לגמרי מכל העולם הגשמי, והרי עצם המציאות שהאדם חי בעולם הזה, דורש כאן מנה לחיות כאן בעולם הזה, וכמו שכל אחד מבין את הקושי להיות עיוור רח"ל, מעין קושי זה הוא אדם שמנותק לגמרי מכל הקורה סביבו, כי העולם הזה? כאילו דורש מן האדם 'הסתכל נא עלי', 'תתייחס לפחות אלי', 'והיינני כאטש פין מיר', לפחות תהיה מודע מה הולך ברחוב, מה קורה בעולם, מי הולך כאן ומה קורה כאן... זה הצורה של העולם הזה, וכל מי שחי בעולם הזה בגוף גשמי מרגיש את המשכיה הזאת להיות מודע מה הולך סביבו, וכאשר הולך ועיניו למטה לארץ הוא מרגיש כאלו הוא מפסיד משהו... הוא מרגיש כאלו אחד קורא לו והוא אינו מסתובב לעברו כלל...

אברהם יצחק: אני נזכר עתה שבדיקת לפני תקופה ריאתי מכתב של רבינו זקן ז"ע המובא בהוספות וביאורים בשומר אמונים במאמר הבטחון וההתחזקות, שכותב שם באמצע שכאשר הולך ברחוב יצייר לעצמו כאלו הוא עיוור...

משפיע: פשוט... ממש גיוואלדיג. ישר כח על המראה מקום. בכל אופן כאשר האדם אינו מביט על העולם, הוא בעצם מביט זלזול וביטול על כל העולם הגשמי כולו, הוא מכריז מחאה וניתוק בזה עצמו שאינו מתייחס כלל אל הקורה סביבו, וכמו אם היית מרגיש כאשר אתה מברר אל אחד, והוא לא רוק שאינו משיב על דבריך, אלא אינו מתייחס כלל, אינו מעיף

משפיע: שלום אברהם יצחק, מה בפך היום?

אברהם יצחק: כלום, אין לי משהו מיוחד לדבר עליו.

משפיע: איך זה יכול להיות? שבעות בווערים כאלו, א פייערדיגע שובביים, אין לך שום ענין ללבן?

אברהם יצחק: תראה, ברוך השם נכנסנו לעבודת השובביים, קיבלתי על עצמי כמה קבלות טובות לתקופה הזאת, ונכנסתי מיט די גאנצע ברען אין די 'מצב'... וכרגע זה 'נוסע'...

משפיע: זייער גוט. טוב מאוד. ברוך השם. סתם מעניין אותי איזה קבלה קיבלת... אולי תשתף אותי בקבלה אחת?

אברהם יצחק: אין לי בעיה לספר. בפרט שיש למשפיע זכות בקבלה הזאת, כי הרעיון לזה בא לאור שיחה אחת שדיברנו על שמירת עינים... לאור זאת קיבלתי בל"ג שהדרך חזרה מהשיבה אל הבית אלך בעינים מושפלות לקרקע ולא אתעניין מהקורה סביבי, בקיצור קבלה על 'שמירת עינים'.

משפיע: אה, אותה שיחה על ידי פעסטער גאסן, על קיום רצון השי"ת בכל 'סור מרע' כמו ב'עשה טוב', אני נהנה שהשיחה שלנו עשתה פירות. נו, והקבלה מצליחה?

אברהם יצחק: ברוך השם, זה הרי בסך הכל דרך אחת, והדרך כולה היא בסך הכל חמש דקות, והרבה פעמים אין בכלל מה שמגרה להרים את העינים... זה אמנם לא קבלה קשה כל כך, אבל אצלי היא חשובה... איך בין דאס מחשיב... וברוך השם זה עובר, הקב"ה עוזר.

למה קשה לשמור על העיניים?

משפיע: זייער גוט, אבל אני חושב עכשיו שהיה כדאי להתבונן קצת במהות העניין הזה של שמירת העינים. הבה אשאל אותך, מה העניין הזה של שמירת עינים? איך אתה מסתכל על הקושי שבו? למה כל כך נחוץ לשמור את העינים? ולמה בעצם זה קשה?

אברהם יצחק: זה נראה די פשוט, התורה אמרה 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', יש איסור על ראיות אסורות, ושמירת עינים נקרא מי ששומר את עצמו מלעבור על הלאו הזה. זה ממש פשוט. מה השאלה?

משפיע: וזה נכון. אבל בעצם לפי דבריך זה כמו אחד שגר בלונדון, ויוצא מביתו לקנות אוכל, ויש באותו הרחוב חנויות מוכרות בשר טריפות ונבילות, והוא שומר תורה ומצוות וקונה רק בחנות של בשר כשר. אתה מסתכל על נסיון של שמירת עינים כמו אותו יהודי?

אברהם יצחק: כן. הרעיון אותו רעיון, אולי ליהודי זה יותר קל, כי לכאורה אין נסיון ליהודי לקנות בשר טריפות...

משפיע: למה לא? תנסה לחשוב, יש עבירה לאכול בשר טריפה, ויש עבירה של לא תתורו, למה הנסיון של זה יותר קל מזה?

אברהם יצחק: א גוטע שאלה, שאלה טובה. אני לא יודע.

משפיע: האמת היא שלא חזיקתי ממך לתשובה, רציתי רק לעורר את השאלה בכדי להתבונן ביתר עמקות מה הוא הכח המושך את העין להסתכל אנה ואנה, ואיזה משמעות עמוקה וריחוק עצום יש למי ששומר את עיניו.

אברהם יצחק: עמקות? גאנץ אינטרעסאנט. די מעניין. אני לא תופס איזה עמקות יכול להיות בזה? מדובר בדבר פשוט מאוד של שמירת עינים, המנועת מעבירה על לאו של לא תתורו... מה כבר יכול להיות? אולי המשפיע רוצה לגלות לי מה נעשה בעולמות העליונים מהמצוה הזאת...

משפיע: דווקא בעינין מה נעשה בעולמות העליונים יש גם הרבה מאוד לדבר, יכולים להאריך ולבאר על ה'עת רצון' הנעשה בעת שאדם שומר את עיניו, כמו שהאריך רבינו זקן בספד"ק טהרת הקודש במאמרו על שמירת העינים שהאדם יכול לפעול באותה העת ישועות גדולות למעלה מן הטבע, ועוד הרבה קדושות ומעלות גדולות אשר האדם יכול לזכות על ידי זה. אבל על כל העניין הזה התכוונתי עכשיו, אני התכוונתי

800 גליונות לזיכוי הרבים

נדרת הרה"ח ר' פנחס קרויס שליט"א לרגל הולדת בנו למול טוב
מכתב הנכנסות ותיחסי ריבית למתנת תאגיד בישראל
השלום וכו' והוא נאטק בעה"ק טרייה בצל הקודש

1000 גליונות לזיכוי הרבים

לעילוי נשמת הרה"ח ר' מרדכי שלום ב"ר יעקב יצחק ז"ל ראכמאן
נלב"ע ר' שמש תשנ"א
הנכנס ע"י הענייני הרה"ח ר' שמעון שטיינבערג שליט"א
היה"ח ר' משה וינה ראנעבלד שליט"א

1000 גליונות לזיכוי הרבים

נדרת הרה"ח ר' ראובן אייזן שליט"א לרגל הולדת בנו למול טוב
מכתב הנכנסות ותיחסי ריבית למתנת תאגיד בישראל

1000 גליונות לזיכוי הרבים

נדרת הרה"ח ר' חיים פערל שליט"א לרגל נישואי בנו למול טוב
מכתב הנכנסות ותיחסי ריבית למתנת תאגיד בישראל
התנועה יתקיים ביום ב' באולמי 'פארהאנר' ב"ש

2500 גליונות לזיכוי הרבים

נדרת הרה"ח ר' אהרן גאלדמאן שליט"א לרגל הולדת בנו למול טוב
מכתב הנכנסות ותיחסי ריבית למתנת תאגיד בישראל
הקודש יתקיים ב'היכל ישיבת שומרי אמונים'

תענוג בעבודה

איך הסיפוק וההנאה מעבודת ה' אינה סתירה לעבודת עבד? למה כל כך חשוב לעבוד עם תענוג? ואיך 'מתלמדים' להתענג?

וזו מעלה נפלאה כשהאדם יוכל למצוא את החלקים בקדושה שיש לו תענוג בזה, כמו מי שהוא בטבעו בעל חסד, שישקיע הרבה בתחום הזה שיש לו תענוג בזה, כי כשהוא עובד ה' בתחום הזה, הוא מתחבר כל כולו בעבודה.

וכך גם בתורה אמרו חז"ל 'לעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ', ויש לאדם למצוא את הלימודים שהוא מתענג ללמוד אותם, כדי לחבר את עצמו לגמרי בקדושה.

ואף שאמרו 'מצוות לאו ליהנות ניתנו'. הכוונה היא שלא יקח את המצווה בגלל הרגש ההנאה, אלא מתוך הבנה מוקדמת, כי התענוג וההנאה הוא כלי עבודה חשוב ביותר שהשי"ת נתן לנו לעבוד אותו, ומאד חשוב להשתמש בו בקדושה.

והתכלית הנרצית הוא שהאדם יפתח את כח התענוג שבו עד שהוא יהפוך להיות שקוע לגמרי בקדושה, שבכל מצווה יהיה לאדם סוג עונג מיוחד, וכמו כן מכל עבירה יהיה לו סוג מיאוס מיוחד. שאז האדם מחובר ודבוק לגמרי באור ה' בכל נפשו. ובידי האדם לפתח את זה.

ד לפתח את תענוג

ואחת העצות היותר פשוטות איך לפתח תענוג, הוא פשוט להסתכל איך מפתחים תענוגים בעולם הזה, ומהם ללמוד לענייני קדושה.

יש הרבה תאוות עולם הזה שהאדם לא נולד עם המשכיה אליהם ופיתח את זה לבד. (לדוגמא: סיגריות, משקאות מסויימים...) צריך להעתיק את זה משם גם לענייני רוחניות.

לפעמים זה פשוט לשנות בראש את ההסתכלות על הדבר, על לימוד הגמרא לדוגמא, ולקלוט כי לימוד גמרא זה בעצם דבר מענג, וכפי שיהודים רבים מתענגים כבר על זה, אלא שצריך ללמוד להתענג, ולדעת שבינתיים כל ההתחלות קשות ובסוף מגיע ה'יערב לכם'.

והדבר הראשון שחשוב להתרגל להתענג בו, הוא 'קבלת עול'. צריך לדעת כי יש בזה תענוג גדול, שרבים מרגישים זאת בחוש. יש בנפש נטיה של התמסרות לדבר גדול ומוערך. כח המלכות. וכשהאדם מוציא לפועל את הכח הזה הוא מתענג.

מעובד מתוך מדור ש"ת "נפשי בשאלתי" הנמסר בקו מדי יום רביעי

שבאדם, אם יש להשתמש בו לעבודת השי"ת או לא. כל בר דעת מבין אם כן שכמו שכל הבריאה כולה נבראה לגלות את אור ה', שיעבדו את ה' על ידם, וכל הכוחות שקיבלנו ממרום הרוחניים והגשמיים, הם לצורך עבודת ה', כח התענוג גם הוא נברא שצריך לעבוד אתו את ה'.

וכמוכן, כמו שכל הנבראים שבעולם וכן כל כוחות הנפש שבאדם נבראו בעירוב טוב ברע. כדי שהאדם יבחר מעצמו להשתמש בכוחותיו ובבריאה בטוב וימנע מהרע. כח התענוג שבנפש האדם גם הוא ניתנה לאדם, בבחירה להשתמש בטוב או ברע. אם ישתמש בו לצורך עצמו, להתענג על עצמו, או להתענג על ה'.

יותר מזה: כח התענוג הוא לא עוד כח בנפש, כח התענוג הוא הכח הכי עמוק בנפש. הרה"ק הבעל התניא זי"ע כותב כי אין שום תנועה במחשבה דיבור ומעשה שהאדם עושה שאינו נובע מכח העונג שבנפשו.

המניע הפנימי של כל הפעולות הוא להגיע על ידן לתענוג וסיפוק. וכל פעולה שהאדם נזהר ממנה, הוא דבר שיביא אותו להיפך תענוג. וכשהאדם מתבונן בעצמו הוא יוכל לראות זאת בעצמו.

נמצא אם כן, שאדם ששיעבד את כל כוחותיו ופעולותיו להשי"ת, בלי כח התענוג, הרי השאיר את הכח העמוק והשורשי ביותר מחוץ להשי"ת ח"ו, המניע הפנימי של כל פעולותיו לא נכנס לקדושה.

אלא שדווקא כך צריכה להיות הגישה **מתוך הכרה**, כי כח התענוג גם הוא כח בנפש שהשי"ת ברא אותו לכבודו, ועל כן אני עובד מתוך תענוג. ככלי עבודה מרכזית שהשי"ת ברא בי, אבל לא כמטרה נפרדת בפני עצמה.

ג שני דרגות בתענוג

יש לחדד יותר. כי בכל תענוג בעבודת ה', יש שני דרגות בכך. לדוגמא יש שני אנשים המתענגים בלימוד גמרא, הראשון מתענג כי **בטבעו** הוא אדם משכיל שאוהב ללמוד ולחשוב סברות. והשני מתענג על עשיית **רצון ה'** שבכך, הוא מתענג על העבודות שלו לה' אחד, המתבטאת בזך. כמובן שהדרגה השנייה הוא דרגא עליונה יותר, ולשם עלינו לשאוף. אך גם מי שהוא עדיין בדרגה הראשונה, זה מתנה נפלאה. כי יש לו הזדמנות להכניס את הכח העמוק ביותר שלו בענייני קדושה, וכשהוא מתענג על הבנת סברות אלקיות הוא מתקדש ומתטהר.

עבודת ה' היא כידוע עולם של תענוגים נפלאים לנפש, ובכל סוגי העבודות. הבנת תוספות לעומק היא תענוג וסיפוק נפלא, ומי מדבר על נשמת של שבת, ומי שיתבונן בתהלוכות עובדי ה' ותיקים יוכל להבחין בתענוג שיש להם מכל אתכפיא או שירת המידות. עובד ה' חי בעולם מלא סיפוק ותענוג.

ראו את זה גם אצל הצדיקים איך שעבודתם היתה מתוך תענוג עצום. דוגמא אחת: הרה"ק ר' משה מקוברני זי"ע התבטא פעם בשבת קודש, אילו היו בעלי התאוה הגדולים בעולם, יודעים מגודל תענוגי מקדושת השבת, היו עוזבים את כל תאוותיהם ובאים ללמוד איך מתענגים על שבת. ועל זה הדרך ידועים התבטאויות מהרבה צדיקים שהתענגו על ה' בכל מצווה.

לעומת זאת, אנו מוצאים בספרי המוסר והחסידות איך שהם תובעים רבות מהאדם כי העבודה צריכה להיות **'עבודת עבד'** דווקא, ורק בצורה כזו - שעושים מתוך עבודת - יש חשיבות לעבודה. ולכאורה זה נראה כסתירה. ואדם שמרגיש תענוג וסיפוק גדול בלימוד התורה, או בתפילה יכול לחשוב כי זה לא עבודת עבד, ואולי העבודה הרצויה היא דווקא כשאין מרגיש שום תענוג וסיפוק ועושה רק מתוך הכרה של הכנעה, כי הוא משועבד לה'. וברור שזה לא נכון, וכפי שראינו אצל הצדיקים שהתענגו מאד בכל מצווה, ויש להסביר את הדבר, איך זה לא סותר אחד לשני.

א מהות התענוג

קודם כל יש להגדיר נכון מה זה **תענוג?**

תענוג הוא מה שאנו קוראים **סיפוק**.

כשאדם רואה את המציאות שלו מתבטאת, מוציא לפועל את כוחותיו, הוא חש הרגשת עונג.

ויש בזה דרגות רבות, גם התענוג הגשמי שיש באוכל, הוא, כי האדם מרגיש את עצמו, מרגיש את חוש הטעם שלו כשהוא מתבטא בצורה המסויימת הזו של מאכל זה, וכן התענוג בסברא טובה שהאדם המשכיל מתענג עליה, כי כח ההשכלה שלו מתבטא. כמו כן אדם שיש לו חוש בנגינה, כשהוא מנגן הוא מתענג, או אנשים שהם בטבעם בעלי חסד, וכשהם נותנים לשני הם מתענגים, וכן הלאה בכל התענוגים שבעולם.

אדם שהתעלה, והוא קלט כי המציאות האמיתית שלו הוא הנשמה האלקית שבו. יכול להתענג גם על המציאות הזו, כאשר מציאות הנשמה מתבטאת, בשבת קודש, בתורה או בתפילה.

ב מטרה או כלי עבודה?

כשבאים אם כן לדון על תענוג בעבודת ה' אם היא ראויה או לא. אנו דנים במילים אחרות על כח התענוג

רשימה / כללי וחצי קודש ממאורי החסידות

תיקון הגוף הכללי - הוא על ידי אמונה פשוטה והתקשרות ואהבה לצדיק, ואהבת חברים

רכינו הזקן זיע"א (טהרת הקודש מאמר תשובת המשקל)

<p>נדרבת</p> <p>הרה"ח ר' אברהם יצחק דייטש שליט"א</p> <p>לדגל הולדת בני למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>נדרבת הרה"ח ר' יואל היימליך שליט"א</p> <p>לדגל חבר מצוה לבנו למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>נדרבת</p> <p>החזן ר' אהרן בר"ש הירוש שליט"א</p> <p>לדגל נישואי בתו למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>נדרבת</p> <p>הרה"ח ר' לייב פיטרקובסקי שליט"א</p> <p>אמשינוי ב"ב לדגל הולדת בני למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>נדרבת התתן חיים יחזקאל פרידמאן שליט"א</p> <p>לדגל נישואיו למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>500 גליונות</p> <p>נדרבת הרה"ח ר' מנחם גוטפארב שליט"א</p> <p>לדגל הולדת בני למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>500 גליונות</p> <p>נדרבת הרה"ח ר' יוסף בר"א פערל שליט"א</p> <p>לדגל הולדת בתו למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>	<p>500 גליונות</p> <p>נדרבת הרה"ח ר' ראובן יהושע ווייס שליט"א</p> <p>לדגל הולדת בתו למול טוב</p> <p>מסת"ס הנפשית ותיקון תולדותיו זיע"א</p>
---	--	--	--	---	---	---	--

